

Napetost med sovjetsko Rusijo in Japonsko se nekoliko polegla

Tokijska vlada se je potuhnila, ko je zunanji komisar Litvinov izjavil, da se Moskva ne boji japonskih groženj. General Bluecher, poveljnik ruske armade na vzhodu, ignoriral Stalinov poziv, naj pride v Moskvo in pojasni, zakaj je proti "čistiki" med vojaškimi častniki.

Moskva, 24. jul. — Uradno poročajo o novem incidentu na bliskovito-mandžukovski meji. Japonska posadka je invadirala reki Usur, toda sovjetska vlada je Japonce odpodila in nekaj Japoncev je bilo ujetih.

Tokio, 23. jul. — Japonska vlada je zavela spravljivo stališče, ko je Moskva odločno zavrnila zahtevo, da mora odločiti ruske čete, ki so prestopile mejo in invadirale Mandžurijo. Tatsu Kawai, reprezentant japonskega zunanjega urada, je včeraj v razgovoru s reporterji zunanjih listov izjavil, da je Japonska zapretila, da se bo poslužila oborožene sile, če se ruske čete ne bodo umaknile iz Mandžurije. Kawai je dalje rekel, da bo Japonska časno ignorirala to zadevo v upanju, da bo kmalu dosežen kompromis.

Moskva, 23. jul. — V Moskvi prav nič ne razburja zaradi napetosti na Daljnem vzhodu. Zunanji diplomate so uverjeni, da Japonska ne bo podvzela vojaških akcij proti Sovjetski Rusiji, ker je ta odločno odbila zahteve tokijske vlade glede pomiritve vojaštva s spornega ozemlja. Sovjetske avtoritete pa, da je to ozemlje rusko, sponci pa, da spada pod Mandžurijo, ki je pod njihovo kontrolo.

Moskva, 23. jul. — Grožnje in utrogi so se slišale v uradu ruskega zunanjega ministrstva, ko je sovjetska vlada odločno odbila drugo zahtevo Japonce, da mora takoj odpoklicati svoje čete s spornega ozemlja, ki leži med Sibirijo, Korejo in Mandžurijo. Maksim Litvinov, sovjetski komisar za zunanje zadeve, je dal razumeti japonskemu poslaniku Sigemitsu, da se bo Japonska poslužila oborožene sile, če se ruske čete ne bodo umaknile, morda zaradi kje druge, ne pa v Moskvi.

"Sovjetska unija smatra spor o ozemlje za svojo posest," je izjavil Litvinov. "Japonska bo morala prevzeti odgovornost za posledice, če bo motila obstoječe mirno stanje."

Japonski poslanik se je oglaševal v uradu zunanjega komisarstva, naj ruska vlada takoj odpokliče svoje čete iz Changčuna in okolice, da se zmanjša napetost. Ako ne bo tega storila, se bo Japonska poslužila oborožene sile.

"Ruske čete na tem ozemlju ne kršijo mej," je odgovoril Litvinov. "Rdeča armada ne zaveda odgovornosti. Ona ne podvzela nobene akcije, če ne bo provocirana, toda provocacija ne bo z njene strani, temveč nasprotno."

Litvinov je predložil tudi zemljevid, da podpre svojo trditev, da je sporno ozemlje rusko, toda japonski poslanik jih ni hotel sprejeti kot evidenco. Delež, da so bili zemljevidi napačni, kakor da ta slučaj in doslej ni bil nikjer objavljen.

Nekateri vidijo v tem konfliktnem incidentu, ki je bil aranžiran med vednostjo Stalinske vlade, in Vasilij C. Bluecher, vrhovni poveljnik ruske armade na vzhodu, je zapretil, da bo razglasil vojno z Japonsko, če bo Stalin zavrgel načrtov, ki jih je predložil Bluecherjevo avtoriteto. (Dolje na 3. strani.)

Lojalistična obrambna črta pretrgana

Fašisti potopili danski tovorni parnik

Barcelona, 24. jul. — Španska ljudska vlada je včeraj sprejela načrt mednarodnega "nevmeševalnega" odbora za odstranitev pristovalcev in "prostovoljcev" z lojalistične in fašistične strani v Španiji.

Hendaye, Francija, 23. jul. — Sem dospelo poročilo se glasi, da so španski fašisti, s katerimi sodelujejo italijanske čete, pretrgale lojalistično obrambno črto pri Viverju v dveh krajih, toda lojalisti so preprečili fašistom vstop v mesto.

Črta je bila pretrgana v bližini hriba Raguda. Uporniki so potem okupirali hrib, kjer je mejna med provincami Teruel, Castelon in Valencija. Čez 70 fašističnih letal je bombardiralo pozicije španskih čet.

London, 23. jul. — Večje število nun je dospelo v London iz Barcelone, Španija, z dovoljenjem španske ljudske vlade. Zanje se je zavezal Joseph P. Kennedy, ameriški poslanik v Angliji, ki so apelirale nanj, naj izposluje dovoljenje za izselitev iz Barcelone, ki je tarča bomb fašističnih letalcev. Kennedyju je pomagal angleški zunanji minister Halifax, ki je posredoval pri španski vladi. Ta je dovolila izselitev nun pod pogojem, da se ne bodo vrnele v Španijo in da ne bodo pomagale fašistom.

London, 23. jul. — Sem dospelo poročilo se glasi, da so fašistični letalci napadli z bombami in potopili danski tovorni parnik Bodil v bližini španskega obrežja. Mornarje je vzela na svoj krov angleška križarka Shropshire, ki se je nahajala v bližini danskega parnika, ko so ga pričeli fašisti bombardirati.

Protifašistične demonstracije v Dublinu

Dublin, Irska, 23. jul. — Prihod dveh italijanskih parnikov je izzval protifašistične demonstracije. Velika množica se je zbrala ob pomolu, ko sta dospela parnika Christopher Colomb in Vespucci. Množica je pričela kričati: "Proč z Mussolinijem in fašizmom." Bojazen je bila, da bodo demonstrantje napadli italijanske mornarje, toda policija, ki je bila pozvana, je razpršila množico.

Svedski tisk kritizira Rooseveltovo komisijo

Stockholm, Švicarska, 23. jul. — Ameriška komisija, katero je poslal Roosevelt v Evropo in katere se zdaj mudi na Švedskem in študira odnose med delavci in delodajalci, je bila predmet kritike v konservativnem tisku. Vodilni list Svedska Dagens Nyheter piše, da komisija ne bo dobila prave slike o položaju na Švedskem, če bo tako hitela s svojim delom. Komisija je prišla sem iz Anglije zadnji ponedeljek.

Zadnje vesti

BOGOTA, KOLOMBIJA. — Letalo, ki je tukaj padlo v veliko množico na novem letališču Campo de Marie, je ubilo 34 oseb in ranilo okrog 150 oseb.

HENDAYE, FRANCIJA. — Španski fašisti se bahajo, da so v zadnjih petih dneh zasedli 3125 štirijaki milij ozemlja s 400,000 prebivalci; na okupiranem ozemlju je 23 mestec in vasi.

FORT WORTH, TEX. — Maurry Maverick, progresivni kongresnik in podpornik novega deala, je bil v soboto poražen pri primarnih volitvah v Texasu.

Domače vesti

Obiski

Chicago. — Ivanka Zakrajšek iz New Yorka je 22. julija obiskala gl. urad SNPJ in uredništvo Prosvete. Prišla je v družbi Minke Aleševce, svoje stare prijateljice.

Milwaške novice

Milwaukee. — Srebrno poroko sta zadnje dni slavila zakonca Fred Stiglic. — V bolnišnici se nahaja rojak Joe Marolt, ki je srečno preživel operacijo. V bolniški postelji se nahaja Rosie Bizjak v W. Allisu. — Alois Praznik je dobil državljanstvo. — Poroke: Jos. Lavrič in Evelyn Bembenek, Geo. Scheidt in Ana Horvatin, Karl Brzank in Mary Bogatin. — Fanie Medle je prejela vest, da je v Senčurju pri Kranju umrl njen brat Franc Cotman, star 30 let. — V sosednjem Sheboyganu se pripravljajo na ženitev Jos. Rupar in Pavlina Virant ter Leslie Quasius in Dorothy Pirc.

Nesreča poljskega letala; 14 ubitih

Bukarešta, Rumunija, 23. jul. — Štirinajst oseb se je ubilo, ko je poljsko veeletoletalo treščilo na tla v bližini rumunsko-poljske meje. Med ubitimi je bilo deset

Capone zblaznel v federalni jetnišnici

Poročilo jetniške administracije

San Francisco, Cal., 23. jul. — Mentalista Caponeja, čikaškega gangsterja, ki je bil pred leti poglavar zločincev, je uničena popolnoma in morda za vedno. Tako pravi poročilo uprave federalne jetnišnice na otoku Alcatraz, ki je bilo pravkar objavljeno. Njegove mozgane je uničila paraliza. Poročila, da je Capone zblaznel, so prihajala že prej. Zdal se nahaja v jetniški bolnišnici.

Dasi ima Capone najboljšo zdravniško oskrbo, kakor tudi specialiste iz San Franciscu, ki dvomljivo, da bi kdaj mentalno okrevale. Capone, pravi jetniške avtoritete, ni nasilen. V prisilni jopič ga še niso vtaknili in se pokori ukazom brez ugovora. Vse njegovo obnašanje kaže, da tava v nekakšni omotici in včasih se ne more spomniti niti svoje imena.

Capone bo ostal v jetniški bolnišnici do prihodnjega januarja, ko poteče doba zaporne kazni. Po izpustitvi iz federalne jetnišnice bo izročen čikaškim avtoritetam, ki ga bodo poslale v zapor za eno leto na obtožbo žaljenja sodišča.

Stavka livarjev v N. Chicagu končana

Unija sprejela večino pogojev družbe

Chicago, 24. jul. — Stavka livarjev pri Chicago Hardware Foundry Co. v North Chicagu, ki je izzvala toliko homatij in konfliktov, je bila včeraj zaključena. Unija CIO je sprejela odlok družbe za znižanje mezd za 10 odstotkov — glavni vzrok stavke — s pogojem, da v tednu od 25. julija do 1. avgusta bodo mezd znižane le za pet odstotkov. Družba je pristala na pisмено pogodbo.

potnikov in štirje člani posadke. Letalo je pilotiral Rumunec Jonez Fernik, ki je več let živel v Ameriki.

AMERIKA ZAHTEVA ODŠKODNINO OD MEHIKE

Pogajanja o zasegi ameriških zemljišč

KOOPERACIJA MED MEHIKO IN AMERIKO

Washington, D. C., 23. jul. — Ameriška vlada je v noti, katero je izročil državni tajnik Cordell Hull Franciscu Najeri, mehiškemu poslaniku v Washingtonu, izjavila, da je bila zasega ameriških zemljišč v Mehiki brez odškodnine konfiskacija, ne razlastitev. Hull je v noti predlagal, da se to vprašanje predloži v rešitev posebni komisiji v smislu določb pogodbe, ki so jo sklenile ameriške države na vseameriški konferenci v Havani l. 1928.

Nota poziva mehiško vlado, naj plača odškodnino za konfiscirano zemljo, ne omenja pa zasege lastnine ameriških oljnih kompanij v Mehiki pred nekaj meseci. "Zasega lastnine brez zadostne odškodnine ni razlastitev, temveč konfiskacija," pravi Hull. "Konfiskacija je kljub zagotovilu, da bo vlada odškodnino plačala lastnikom v bodočnosti."

To, da nota ne omenja zasege lastnine ameriških oljnih kompanij, je značilno. Rooseveltova administracija je takrat, ko je mehiška vlada to odredila, priznala, da ima to pravico. Drugače stališče je zavela Anglija. Ta se je potegnila za angleške oljne kompanije in temu je sledil prelom diplomatskih odnosov med njo in Mehiko. Hull tudi v svoji noti priznava, da ima Mehika pravico zasega lastnine v interesu države in ljudstva proti plačtili primerne odškodnine. Vprašanje ni, ali je mehiška vlada zasegla lastnino v zvezi z izvajanjem svojega programa, ki je izboljšanje socialnega položaja mehiških mas, temveč vprašanje razlastitve brez odškodnine.

Hull dalje izraža upanje, da zahteva po odškodnini ne bo omajala prijateljskih odnosov (Dolje na 3. strani.)

Avtoritete morajo podpirati stavkarje

Vsi potrebni bodo dobivali podporo

Newton, Ia., 23. jul. — Relifne avtoritete v okraju Jasper, ki so pred nekaj tedni naznanile, da delavci, ki so zastavkali v tovarni Maytag Washing Machine Co. pod vodstvom unije CIO, niso upravičeni do podpore, so dobile kľofuto. Governor Nels G. Kraschel, ki je poslal v Newton državne milicinke in razglasil obsedno stanje, je odredil, da morajo relifne avtoritete podpirati tudi stavkarje.

Obsedno stanje je bilo oklicano zadnji terek po policijskem napadu na pikete, ki so oblegali tovarno, v katerem je bilo čez trideset oseb ranjenih.

Okrog tristo stavkarjev je bilo na relifni listi, ki so tovarna zaprla vrata. Relifne avtoritete pravijo, da oni, ki se hočejo vrniti na delo, še niso vprašali za podporo. Zdal jo bodo zahtevali. Oni trdijo, da so prav tako upravičeni do podpore kot stavkarji.

Vojaška komisija vodi preiskavo izgrediv, ki so se vrtili pred tovarno zadnje sredo. Zaslila je še več oseb, ki so se udeležile izgrediv. Možnost, da bo konflikt kmalu poravnán, se je pokazala, ko je predstavnik federalnega delavskega odbora prekinil zaslišanje. Odvetniki kompanije in unije so namignili, da bo spor kmalu končan.

Sodišče odločilo v prilog kompaniji

Razsodba delavskega odbora razveljavljena

Chicago, 23. jul. — Federalno prizivno sodišče je včeraj z dvema proti enemu glasu razveljavilo odlok federalnega delavskega odbora, ki je spoznal Fansteel Metallurgical Corp. v North Chicagu za krivo kršnje Wagnerjevega zakona. Odbor je podal svoj odlok 14. marca in odredil, da mora korporacija ponovno uposliti 92 delavcev, katere je odpustila zaradi unijskih aktivnosti po izbruhu sedežne stavke v njeni tovarni v februarju preteklega leta.

Odlok večine sta podpisala sodnika Will S. Sparks in Walter C. Lindley, v katerem ostro kritizirata okupacijo tovarne po stavkarjih. To je bil nelegalni čin in korporacija je imela pravico odslavit delavce.

Ugovor manjšine proti odloku večine je podal sodnik Walter E. Trenor. On pravi v svojem ugovoru, da je bilo postopanje delavskega odbora pravilno. Evidenca, predložena v teku zaslišanja, potrjuje ugotovitve odbora, da je korporacija kršila Wagnerjev zakon, ki garantira delavcem pravico organiziranja in kolektivnega pogajanja.

Poročevalec židovske agenture izgnan iz Italije

Rim, 23. jul. — Edvard D. Kleinlerer, poročevalec židovske telegrafске agenture, je bil včeraj izgnan iz Italije. Minister ljudske kulture ni podal nobene pojasnila, zakaj je bil poročevalec izgnan. Kleinlerer, ki je poljski državlján, je bil reporter te agenture v Italiji petnajst let. On je poročil Italijanko in pred štirimi meseci je bil imenovan za italijanskega kavalirja v znak priznanja, ker je vestno vrnil svojo službo v Italiji.

NACIJSKA NEMCIJA POPUŠČA V AGRESIVNOSTI

Hitler informiral London, da je za "pomirjenje" v Evropi

POGAJANJA MED ANGLIJO IN NEMCIJO

London, 23. jul. — Hitlerjevo zagotovilo, da je on za mirno poravnavo vseh perečih problemov, ki razburjajo Evropo in ogražajo mir, je utrla pot obnovi pogajanj med Nemčijo in Anglijo v svrhu utrditve prijateljskih vezi.

Ministrski predsednik Neville Chamberlain je informiral parlament, da je stotnik Fritz Wiedemann, Hitlerjev zaupnik, v razgovoru z angleškim zunanjim ministrom Halifaxom povedal, da Hitler hoče mirno Evropo. Chamberlain je dalje rekel, da Wiedemannova mislija ni bila pospešitev diskuzij o kakšni posebni fazi političnih afer. On je bil obiskal Anglijo, da informira vlado o Hitlerjevem zagotovitju, da je za mirno poravnavo glavnih spornih vprašanj. Med temi je tudi problem nemške manjšine v Češkoslovaški.

Ako bo ta problem rešen tako, da bosta obe prizadeti strani zadovoljni, tedaj pride na vrsto vprašanje vrnitve kolonij, ki jih je Nemčija izgubila v svetovni vojni. To vprašanje je doslej oviralo sklenitev pakta med Anglijo in Nemčijo.

Chamberlainova izjava, ki jo je podal v parlamentu, še ne pomeni, da bodo pogajanja med Anglijo in Nemčijo, ki so bila pretrgana, ko je Hitler okupiral Avstrijo, takoj obnovljena. Treba bo odstraniti še nekaj ovir predno se bo to zgodilo, toda upanje, da je ta možnost na vidiku, daje sklenitev dogovora med Nemčijo in Anglijo, s katerim se je Hitlerjeva vlada obvezala, da prevzame odgovornost za posojila, katere je Avstrija dobila v Angliji.

Zdal je bilo naznanjeno, da bo general Joseph Vulliamin, načelnik francoskega armadnega štaba, obiskal Goeringa, nemškega letalskega ministra, v Berlinu. Tam se zdaj mudi Cyril Newall, načelnik angleške letalske obrambe, kar potrjuje poročila o novem političnem glibanju v Evropi v interesu miru.

Japonska jači armado pri Kiukiangu

Letalci bombardirajo kitajske utrdbe

Shanghai, 23. jul. — Japonska jači svojo oboroženo silo na fronti ob reki Jangtze, da razbije kitajsko obrambno črto pri Kiukiangu. Zunanji opazovalci pravijo, da prihaja na to fronto pet tisoč novih japonskih vojakov dnevno.

Največja koncentracija japonskih čet je pri Wuhuju. Te se pripravljajo na sunek in obnovo prodiranja proti Hankovu, kjer je sedež kitajske vlade. Japonski letalci stalno bombardirajo kitajske utrdbe pri Kiukiangu.

Osem ubitih v izgredivih v Palestini

Jeruzalem, 23. jul. — Pet židov in trije Arabci so bili ubiti v izgredivih v Palestini. Arabski teroristi so invadirali židovsko naselbino Kiriat Haboreh in s tem izzvali bitko. V akciji je bila pozvana policija, ki je razpršila teroriste.

Delavstvo hoče obdržati pridobitve. (Narissal Jerger.)

PROSVETA

THE ENLIGHTENMENT

SLAVEN IN LASTNINA SLOVENSKO NARODNO

PODPORNO JEDNOTO

Organ of and published by the Slovene National Benefit Society

Marčnikova 2a, Edoardo drive (Ivan Činčaga) in Chicago
\$2.00 na leto, \$1.00 na pol leta, \$1.50 na štiri leta; in Chicago
in Chicago \$1.50 na leto, \$1.75 na pol leta; in Los Angeles
\$2.00.

Subscription rates: for the United States (except Chicago)
and Canada \$2.00 per year, Chicago and Europe \$1.50 per year,
foreign countries \$2.00 per year.

Črna opomba: Če želite, da vam pošljemo brezplačno izkušnjo, pošljite nam svoj članek, pismo ali list, ki ga bomo objavili, če bo zanimivo. Če ne bomo mogli objaviti vašega prispevka, vam ga bomo vrnila. Če želite, da vam pošljemo brezplačno izkušnjo, pošljite nam svoj članek, pismo ali list, ki ga bomo objavili, če bo zanimivo. Če ne bomo mogli objaviti vašega prispevka, vam ga bomo vrnila.

Nadate se vam, kar ima s seboj

PROSVETA

2007-20 St. Lawrence Ave., Chicago, Illinois

MEMBER OF THE FEDERATED PRESS

138

Datum v objavi na primer (June 30, 1938), poleg valov
lucna na nastavek pomeni, da vam je s tem datumom potekla
roka. Posredujte jo pravočasno, da se vam list ne ustavi.

Mussolini obolev

Iz Rima je prišla komična vest, ki pa ima
tragično ozadje. Vest se glasi v reanem tonu—
zato pa je toliko bolj komična—da je skupina
italijanskih učenjakov, katero je v ta namen
imenovala vlada—to se pravi Mussolini—po
dolgem in globokem študiranju dognala, da so
Italijani arijsko ljudstvo, katero nima ničesar
skupnega z židi. . .

Italijanski fašizem se je celih petnajst let
izživljal z malikovalskim oboževanjem nacional-
nosti. Fašisti so bili pozvani, naj gledajo na-
zaj na slavno dobo rimskega imperija, na čase,
ko je Rim vladal ves znani svet, na Cezarje, ki
so s svojimi armadami zmagovalno korakali
po vseh južnih delih Evrope, severne Afrike in
južnovzhodne Azije, na čase, ko je bilo Sredo-
zemsko morje rimsko morje—"mare nostrum"
—torej v stari vek so morali gledati italijanski
fašisti in od tam jemati svoje inspiracije in
vzore. Stari rimski pozdrav je oživel kot faš-
istični pozdrav.

To je bila mentalna bolezen italijanskega fa-
šizma. Najnovejša Mussolinijeva eskapada pa
pomeni, da se je Mussolini korenito nalezl—
Hitlerjeve bolezn in zdaj je dvakrat bolan.

Nemški fašizem, da si po svoji taktiki in
ciljih enako brutalen, surov in barbari kot
italijanski, je moral imeti drugačne inspiracije.
Nemčija nima za seboj preteklosti kot Italija;
za časa rimskih Cezarjev in imperatorjev je
bila Germanija—barbarska domena in Cezarji
so v svojih triumfalnih pohodih po ulicah sta-
rega Rima kazali tudi ujetje germanke bar-
bare. . . Res je, da so nemški barbari kasneje
uničili rimsko cesarstvo, ampak na razvalinah
rimskega imperija so se nemški barbari pokrist-
janili in ko so oživel "sveti rimski imperij", so
priznali papeža za svojega vrhovnega poglavarja.
Vse to pa ne gre dosti v slavo Hitlerjeve-
mu "tretjemu rajhu"—treba je bilo zabrenkati
na novo struno. Res je Hitler s svojimi pusto-
lovcem vred zabrenkal na struno "arijsstva" ali
"čistega nemštva."

To je bilo potrebno že zaradi silovite agresiv-
nosti proti židom. Židov ne moreš pognati na
nižjo stopnjo, če prej sebe ne dvigneš na stop-
njo "višje rase", neke misteriozne arijske ra-
se, ki je čista vase judovske primese in bolj
vzvišena in "izvoljena" kakor pa židovski ra-
stepenci. Hitler je vsekakor bolj gledal na ži-
dovski kapital v Nemčiji kot na vse drugo, toda
za prežvego je vzel židovsko religiozno stran,
katera že 4000 let poudarja, da so Judje "od
Boga izvoljeno ljudstvo". To staro vero je tre-
ba razbiti in dvigniti Nemčijo na tron "izvo-
ljenstva."

Arijski mitus je za nacije meso in kri. Po
nacijski ideologiji se ves svet deli v dva tabora:
arijsce in žide. K arijscem spadajo seveda naj-
prvo naciji in potem vsi njihovi prijatelji in za-
vezniki, k "židom" pa spadajo vsi njihovi so-
vražniki, pred vsem ruski boljševiki, ki morajo
vsi biti Judje. Italijanski fašisti kot prijatelji
in zavezniki, morajo kajpada biti arijsci—in v
znak tega priznanja je Hitler sprejel od Musso-
linija rimski pozdrav.

Mussolini se je moral izkazati hvaležnega.
Najbrže je bil primoran, kajti Hitler je že moč-
nejši v oboroženi sili in Italija je, hoče ali no-
če, vedno bolj odvisna od nacijske Nemčije.
Čisto naravno je torej, da je ideja nacijskega
arijsstva morala priti v Italijo, kjer kmalu po-
stane dominantna ideologija.

Komična stran arijsstva pa je, ker je velik—
humbug. Noben resen učenjak ne da nič na
"arijsko raso"—najmanj pa bo dal na "ari-
stvo" Italijanov, ki so prazgodovinski priseljen-
ci iz iste Azije, iz katere izvira vse belokožno
človeštvo z—Judji vred. Nobeno ljudstvo na
svetu ne predstavlja tako goste rase ali krvne
mešanice kot baš Italijani. Njihovi originalni
predniki, ki so se priselili iz Azije—niče ne ve,
kdaj—so meli svetle lase in plave oči kot Ger-
mani in Slovani, sploh vsi severnjaki—all skozi
tisočletja je ta element docela izumrl v zmesi
stoterih plemen iz južne Evrope, severne Afrike
in Male Azije. To velja tudi za Grke in vse
ostale priseljenke na jugu Evrope.

Fašistična arijska bolezen je simptom nove
vrste—blaznosti.

Moja turneja v interesu
SNPJ po zapadu

Piše gl. tajnik F. A. Vider

(Nadaljevanje)

Zemlja države Montane, po
kateri je vodila moja pot, je po
večini peščena, hribovita in z
malimi izjemami brez posebne
plodne vrednosti. Drevja je ma-
lo, trave skoro nobene, le divji
pelin še raste sem in tja. Po teh
krajih običajno vlada velika su-
ša, katere posledice so očitne,
posebno severovzhodno. Okrog
mesta Billingsa je nekaj farm,
ki pa tudi niso kaj posebnega in
proti Roundupu zopet nič druge-
ga kot prerijski hribovi, akale in
redko borovo drevje. Površina
zemlje države Montane meri
146,991 kvadratnih milj, prebi-
valstva — po zadnjem ljudskem
štetju — 531,000. Butte je naj-
večje mesto v vsej državi in šte-
je okrog 39,000 prebivalcev,
medtem ko jih je štelo pred 25
leti nad enostriideset tisoč, kar
pomeni, da mesto hira.

Pri mestu Laurelu, kjer je že-
lezniško križišče, je bilo videti
mnogo "trempov", ki so čakali
na tovrstne vlakove, ko katerih aku-
šajo dobiti prosto vožnjo v kra-
je, v katerih pričakujejo boljše
eksistenco kot v Montani.

Dospevali v Roundup, premo-
garsko naselbino, se oglašim pri
bratu tajniku, Franku Poljšaku,
ki me popelje k svojim staršem,
pri katerih sva imela prenočišče
in dobro postrežbo.

Pred shodom je bila skupna
večerja večjega števila članstva,
s katerim sem se imel priliko ož-
je seznaniti in po večerji se je
vrnil shod, na katerem je bila
jako dobra udeležba. Člani skup-
nih tamošnjih društev so mi na
tem shodu tudi podarili lepo da-
rilo v obliki dragocenega peresa
s stolom, na katerem je vrezano
ime kraja ter številke druš-
tev, ki so pri shodu sodelovali.
To darilo drago cenim in se zanj
toplo zahvalim.

Kraj in okolica Roundupa je
puščina brez bodičnosti, ko za-
prejo premogokope, kar se prej
ali slej brez dvoma zgodi. Svoje
čase, kakor mi je pravil brat
Poljšak starejši, se je tod po
rudnikih dobro zaslužilo, toda ti-
sti časi so za nami. Sedaj rudni-
ki v tem kraju operirajo še po
par dni v tednu, včasih pa še to-
liko ne. Na dan shoda rudniki
niso delali, kar je brez dvoma
prilagodilo boljše udeležbi, kot
bi bila mogoča v nasprotnem
slučaju. Naši člani in rojaki imajo
tudi v tem kraju in v Kleinu
priliko dobre hišice, kar pome-
ni, da so boljše gospodariji kakor
poprečni rudarji drugih nacio-
nosti v tej okolici. V Kleinu sem
videl luknjo pod hribom in ker
se je tam sušilo nekaj revnega
perila, sem povprašal, če mogo-
če kdo v teh luknjah živi, pa so
mi povedali, da živi nekaj Itali-
janov.

Družini Poljšak se lepo zahva-
lim za naklonjenost in postrež-
bo, kakor tudi društvenim bra-
tom in sestram skupnih društev
za gostoljubnost, ki so jo nama
izkazali v času, ko sva bila med
njimi.

Zjutraj naslednjega dne sva
se poslovila od družine Poljšak
in zaobrnem nazaj proti Billin-
gu do mesta Laurela, kjer kre-
nem na levo proti mestu Red
Lodge, Montana, kjer se je
imel shod vršiti dotični večer.
Dosevali v mesto povprašam na
gasolinski postaji za hišo Erz-
nožnika — ker v društvenem i-
meniku nima uličnega naslova
— pa mi povedo, v katero stran
imam iti, da ga najdem.

Zapeljem pred Erznožnikovo
hišo, potrkam na vrata in mi od-
pre prijazna sestra Erznožnik,
tajnica društva št. 81, katere do
tedaj nisem osebno poznal in se
ji predstavim. "Kje ste pa pušti-
li svojega moža in društvenega
predsednika, katere sta vam šla
naproti?" me vpraša. Odgovor-
im, da nisem srečal oziroma vi-
del nikogar, ki bi ga poznal in da
pri bratrali, kot sem vozil proti
Red Lodge, je tudi težko koga iz
avtomobila spoznati. "Pa sta bi-
la prav sigurna, da vas ne zgre-
šita, ker naš vas pozna, Kropiv-
šek je pa obljubil, da bo pazil na
"avtomobilski lajzenec".

Da je bila šala popolna, smo
šli mi iskat brata, ki sta šla ka-

kat mene in katere sta se konč-
no vrnila, kar je povzročilo pre-
cej ameha in upam, da ne bosta
zamerila, ker ta incident ome-
njam tu.

Br. Erznožnik se je potrudil
in nama pomagal dobiti prijaz-
no prenočišče v kabini blizu ce-
ste, ki vodi v Yellowstone Park
in v bližini katere teče šteči
gorski potok z žuborečo melo-
dijo.

Po večerji v družbi več bratov
in sester — s katerimi sem se
imel priliko seznaniti — gremo
v dvorano, kjer se je imel vršiti
shod. Uradniki so bili nekoliko
pesimistični glede udeležbe, na
katero so me indirektno opozo-
rili, toda končno smo bili zado-
voljni vsi, ker udeležba je bila
izredno dobra. Po shodu smo se
"lušno imeli" v družbi prijaz-
nih naših članov ter članic in tu-
di peslali smo.

V tem mestu sem imel tudi
prvič in zadnjič na mojem pot-
ovanju dva "flat-tajerja" in oba
na prvih kolesih. Enega, ko smo
šli k večerji in drugega nasled-
nje jutro, ko sem se odpravil za
odhod. To omenjam zato, da
kadar pridem drugič v Red
Lodge, naj pred mojim prihodom
bolje pometejo ceste.

Ko pridem zjutraj do br. Erz-
nožnika, mi pravi, da se popelje-
mo na visok gorski prelaz Cook
Pass in spetoma mi hočejo tudi
pokazati prostor, na katerem slo-
venska društva v tem kraju pri-
rejšajo svoje piknike. Dan je bil
izredno lep, pa smo šli.

(Dalje prihodnjič)

WPA nudi šolskim
otrokom hrano

Works Progress Administration,
ki ima v svojem programu,
da pomaga šolarjem s hrano, je
tekem zadnjih dveh let servirala
podhranjenim otrokom več kot
130,000,000 gorkih obedov. Zra-
ven te pomoči otrokom pa je
preiskrbel zaposlitev za tisočine
potrebniških žensk, vpisanih v re-
linskih seznamih.

Nujna potreba gorkih obedov
sredi dneva je bila najprej pri-
poznana od učiteljev samih, ki
so našli, da je čim dalje večje
število otrok trpelo vsled pod-
hranjenosti, kar je imelo za po-
sledico slab šolski uspeh. Učitel-
ji se zavedajo, da otrok ne more
absorbirati znanja, ako njegovo
telo vpije po kruhu in mleku.

Potom roditeljsko-učiteljskih
udruženj in lokalnih šolskih svet-
ov se je zagotovila pomoč Works
Progress Administration, ki je
ustanovila projekte za gorke obe-
de skoraj v vsaki državi Unije.
Ti delujejo danes v več ko 10-
000 šolah in dali so zaposleni
12,000 ženskam, izbranim iz re-
linskih seznamov. Ženske tako
zaposlene so večinoma vzdrža-
teljice družine.

Člani kongresnega odseka, kateremu je bila poverjena preiska-
va monopolističnih tendenc. Od leve proti desni: senator J. C.
Mahoney in kongresnika L. Henderson in H. Summers.

Nadzornice, izurjene v gospo-
dinjskih in prehranjevalnih stro-
kah, pripravljajo jedilni list za
te obede, ki je skrbno izbran, ta-
ko da je obed vrvnotežen, da se
premagajo pomanjkljivosti v
otrokov prehrani. Tipično ko-
silo vključuje krožnik gorke ju-
he od mesa in zelenjave ali pa
kako kuhano meso, kruh, maslo
in mleko ali kakao. Kakšenkrat
je dodan kuhan dezert ali sadje.

Za mnogo otrok je ta brezpla-
ni šolski obed edino gorko jedilo,
ki ga dobivajo ves dan. Prišlo
se je s tem zlasti v pomoč prav
obupni potrebi v tesno naselje-
nih velenstvih predelih in v
"rdečih šolskih hišicah" po de-
želi, kamor otroci prihajajo iz
daleč raztresenih domov. Tisoči
otrok na deželi, zlasti v srednje-
zapadnih in osrednjih državah,
morajo odhajati z doma rano
zjutraj po pitnem zajutru in po-
tovati nekoliko milj daleč, do-
stikrat peš, do šole, od kamor se
vračajo domu po solnčnem zato-
nu. Gorak in redilen obed sredi
dneva je večkrat ono, kar jih ob-
varuje od mehkostnosti in sla-
bokrvnosti, kar zaokrožuje nji-
hovo mršavo koščenost in zarde-
či njihova blede lica.

Učitelji poročajo o splošnem
izboljšanju vseobčnega zdravja in
pridobivanju na teži v šolah,
kjer deluje projekt za gorke obe-
de. V nekaterih šolah so otroci
pridobili 2 do 5 funtov teže vsak
teden, kar je dokaz o pol sestra-
danih razmerah otrok, predno so
začeli dobivati gorke šolske obe-
de. Povsod se tudi opaža izbolj-
šanje v rednem šolskem napre-
dovanju in pohajanju šole.

South Carolina, katere je ena
izmed držav, ki so največ trpele
vsled depresije, ima najboljše
program izmed vseh, izvzem-
ši državo New York, kjer samo
mesto New York servira 87,330
obedov vsak dan. Tekom leta
1937 je South Carolina postregla
povprečno 77,000 otrokom na
dan v 2,300 šolah. Tudi Tennes-
see in West Virginia imata ob-
širne programe, in mnogo dru-
gih držav servira vsak dan po
deset do petdeset tisoč šolskih
obedov.

WPA skladi, dovoljeni v to
svrhu, se morajo uporabljati za
meze onim potrebnim ljudem,
ki so zaposleni pri teh projek-
tih. Za živež in opremo plaču-
jejo lokalni skladi. V nekaterih
krajih jih podarjajo lokalne or-

ganizacije ali posamezni pokro-
vitelji, kot na primer udruženja
Parent-Teachers, ki so ustano-
vili poštovalne odbore, ki aktiv-
no sodelujejo. Nekaj živeža je
podarila Federal Surplus Com-
modities Corporation. Obedi se
dajejo podhranjenim otrokom v
javni šolah in potrebnim otro-
kom v župnijskih šolah.

Listnica uredništva

Martinu Kočevanju v Pueblu,
Colo. — Priporočam ti, Martin,
da se naj nečesa učim. Hvala!
Priznam, da je človek vedno in
vedno potreben poduka in jaz
se dosledno držim tega — še
vedno se učim vsega, česar še ne
vem. To bom delal do svojega
konca. Ampak jaz ne morem
biti iskren. Poduka je potreben
vsakdo — tudi ti. Čeprav si
veliko starejši od mene, Martin,
moram priznati, da sem se jaz
bolj potrudil in naučil sem se
marsičesa, česar ti še ne veš.
Torej je vrsta na meni, da tebi
priporočam: Uči se, uči, Mar-
tin, pridno se uči, da se ne boš
tako blamiral v javnosti, kadar
pišeš dopise! Najprej moraš po-
znati pravila SNPJ, kajti jasno
je, da jih še ne poznaš. Torej
pravila SNPJ v roke, Martin,
in pridno se jih uči, da boš ve-
del, kaj so pravice in dolžnosti
članov naše jednote; dalje se
moraš učiti logično misliti, kaj-
ti v tem oziru si še velik "green-
horn", da boš vedel, čeprav imaš
že sedem križev in od teh pet
križev v Ameriki. Nadalje se
moraš naučiti, da le nepošteni
in zlobni ljudje se drže dvojne
morale, nikdar pa ne resni in
dosledni ljudje. Laž in zofisti-
ka (zavijanje) sta prav tako
grdi, pa naj ju izusti katoličan
ali brezverec! Ali nisi rekel,
Martin, ko sva bila zadnjič sku-
paj v Pueblu, da ne bi bilo niti
enega katoličana pri SNPJ, če
bi bilo na tvoje, ker ti ne zaupaš
nobenemu katoličanu? Zdaj pa
praviš: "Kočevar je prijatelj
vsega delavstva, ki se bori za
svoje pravice, ne glede na to, h
kateri narodnosti ali veri spa-
da!" Kako se to strinja? Ali
ne dokazuješ s tem, da ne veš,
kaj blebeteš? Martin, v tvojih
besedah ni nobene logike! To-
re logike se nauči, če se moreš,
potem pa pridi z dopisi v Pro-
sveto! — Ivan Molek.

Green spremenil
politične smernice
Podprl je senatnega
kandidata CIO v
Marylandu
Washington. — (FP) — Dasi
je William Green nedavno rekel
kongresniku Mavericku, da A-
meriška delavska federacija ne
bo podpirala nobenega kandida-
ta pri prihodnjih volitvah, ki
simpatizira s CIO, čeprav ima
še boljši delavski rekord v kon-
gresu, je zadnje dni to taktiko
očitno spremenil v zadevi
kongresnika Davida Lewisa, ki
v Marylandu kandidira proti
reakcionarnemu senatorju M.
Tydingu.

Kongresnik Lewis ni le kan-
didat CIO, marveč tudi član ru-
darske unije UMW, proti kateri
je Green v odprtem boju. Green
mu je obljubil podporo ADF pri
volitvah, "ker razume delavstvo
in delavske probleme" in ker je
vedno podpiral legislativni pro-
gram federacije.

Pogovor s temi in onimi

Ivan Molek

PITTSBURSKA KOVAČNICA

Pittsburška kovačnica lažnive in obre-
ne propagande, katere direktor je znani
far Vitkovič in katere je zdaj z vso močjo
delu, da demokratične socialiste obče v
janako rjavo arajoo in jih pokaže v na-
nosti kot fašiste, je zadnje dni skovala
vrsto zlobnih obrekovanj na rovaš uredni-
Prosvete.

Prvič pittsburška kovačnica indirektno
miguje, da so oglaševalske parniške dru-
stvenih listih v Ameriki že "fašistična
paganda". Listov, ki imajo te ogla-
se, ne nje, ker pa ima tudi Prosveta ogla-
ske in nemške parniške družbe, je tre-
govoriti s pittsburškimi bluffarji in o-
valci.

Uredništvo Prosvete mora povedati
bluffarjem in obrekovalcem, da nima nič
viti z ogla- v Prosveti, niti ni odgovorno
vsebinsko kakršnihkoli oglasov. Jaz niti
tam Prosvetinih oglasov in največkrat ne
od koga so in kakšni so.

Ako so si torej naši komunistični jez-
okoli Naprejša nadeli nalogo, da "ob-
business slovenskih časopisov v Ameriki,
poprej dobro premislilo trgovinsko mora-
vjetake Rusije, katere prodaja svoje su-
in olje tudi Mussoliniju in Hitlerju. Če
reji etično za sovjete, da naciji Nemčiji
dajajo olje, ki potem goni nemške ladje,
di etično za naše liste, da oglašajo te la-
ni pa s tem rečeno, vsaj kolikor se tiče
svete, da se naši rojaki morajo posluževati
parnikov. Vsakdo naj gre čez morje, k
gre, s parnikom, ki ga sam hoče.

Kljub temu — naj bo že kakor hoče —
ništvo Prosvete nima nič opraviti z ogla-
ni odgovorno zanje. Oglaš v Prosveti ni
nikdar imeli, niti danes nimajo najmanj
vpliva na drugo vsebino lista. Če bi bil
moje, bi Prosveta — sploh ne imela nobe
komercialnega oglasa.

Drugič se pittsburška kovačnica nepre-
spitka nad političnimi vestmi v Pro-
Strašno jo je zbudila vest o ruskem gene-
ki je pobegnil na Japonsko. Bluffarji, pre-
te se na Associated Press! Vest je bila po-
čena v vseh čikaških angleških dnevnih li-
ben teh je še ni preklical. Kadar to vest
kliče Associated Press kot neresnično, je
še mi.

Pri pittsburški kovačnici dosledno zani-
da so komunisti — kljub temu samo oni
tanko vedo", kaj je resnica in kaj ni, kar
iz Rusije. Kako pa to veste? Od kod va-
informacije — če niste komunisti! — da
beg sovjetskega diplomata Butenka v li-
"fašistična bluffarija"? Povejte, kdo vam
notranje informacije iz Rusije, če niste ko-
nisti? Kako veste, da v Rusiji res obsto-
neral G. S. Luškov, ki pa je še v Rusiji, o-
je general L. G. Samojrovič, ki je pobeg-
Tokio, kakor je poročal Associated P-
"spreten prevarant"? Kako vi veste, da
ena in ista oseba, da nista dve osebi?

Mi tega ne vemo in nismo odgovorni za
iz katerih zajemamo! Če pa vi, nervozni
drnjači v Pittsburghu, tako dobro veste,
niste vedeli tudi takrat, ko se je komuniz-
tisk v Ameriki norčeval iz poročil, da S-
pripravlja eksekucijo za Buharina in li-
tovariše, kar se je potem res zgodilo!!!

Toda v uredništvu Prosvete nismo tepe-
in dobro vemo, kaj direktor pittsburške ko-
nice hoče! Dobro vemo — odkod izvira
gova "resnica" in zakaj ta jezuitska gonja
se vsi oni, ki zametavajo njegov bluff, na-
lajo v javnosti kot pristaši fašizma!

(Prihodnjič se bomo pogovorili, kako a-
tor Vitkovič dela iz mušice slona v uredništvu
aka Stojadinovičevega brata v uredništvu
svete in urednikovega obiska Belgrade v
osmimi leti. Strašno smešno je vse skupne
obenem pa strašno zlobno z Vitkovičeve str-

Konservirane cvetlice

V državi Iowa imajo botanični zavod,
izdal navodila za konserviranje cvetlic.
teh navodilih je treba cvetlice na predvečer
mnevno zelo sončnega dne močno zaliti.
polne tega dne je treba odrezati cvetlice
spraviti v neprodušne steklene posode ter
ohraniti v hladilni omari s temperaturo 8
C. Po enem mesecu so cvetlice prav tako
že, kakor da bi jih bili utrjali pravkar na
Najboljši so bili poskusi z nageljni in lilij.
Gladole se ohranijo sveže tri tedne.

Pred dvajsetimi leti

(Iz Prosvete z dne 25. julija 1918)

Domače vesti. Prosveta ima dolgo poro-
o shodu Slovence narodne zveze v Chicagu,
katerem je dr. Vošnjak izlil škaf gnojnjaka
SRZ.

Delavske vesti. Vojni delavski odbor je
znanil, da bo doletel stalne meze za delav-
Združenih državah.

Svetovna vojna. Američani in Francozi
odbili nov nemški protinapad in zasedli na-
njo podlugo miljo ozemlja v Franciji.

Sovjetska Rusija. Civilna vojna je na
vso Sibirijo, kjer imajo boljševiki kar tiso-
vražnikov.

Šlika na razstavi, ki so jo priredili prijatelji lojalistične Spani-
je v New Yorku.

Vesela pisarija

France Feržou

Glavan pravi, da meri tudi notranjost. Potem pa še s kovanimi petami popravlja bosa noge, posebno palce, s takimi sunki, da se žrtve prav grdo kremžijo. Že naprej torej vemo, kdo bo potrjen in kdo ne. Na tisto mero stopajo fantje v toaleti našega pradedu Adama iz dobe pred kislim jabolkom, ki nam je vsem skisalo tako lep začetek našega ustvarjenja. Stopajo ponosno ali pa sramežljivo, kakor je poedina obdaroval bog s postavo. Zdravnik malo natančneje pregleduje, če je potrebno, če ne, pa zamahne samo z roko.

Po nemško delajo dovrti ali oficirji ali pa zdravniki; politični se samo vljudo smehljajo. Po domače pa jih razvija in gnete Glavan, skoro štirideset let neusahljivi vir vsega velikaškega humorja. Resnično, brez dobrih dovrtipov bi bilo v tistem ozračju težko vzdržati.

Zato gremo po večkrat tudi ven. Na sveži zrak in še na bolj sveže pivo.

Približa se nam ta ali oni z bolj ali manj važnim vprašanjem:

— Ali jih močno jemljejo? So natančni ali sitni gospodje?

— Koliko so jih že potrdili? Čigavi so potrjeni? Kam? Kdaj pridemo očetje na vrsto pri oprostitih in hranilnih?

Nekateri pa še s hujšimi stvarmi. Tako na primer Jernej Petrič iz Fovčkarije:

— Gospoda, lepó vaju prosim, frajajta mojega Naceta!

Zardim ob tej predrzni, nemogoči in neumni misli ter se napravim, da ne slišim. Glavanu pa je to hvaležna prilika za razvitje svojega elementa:

— Frajati? Praviš, da bi ga midva? Hm, gre, že! Samo če bi hotel ta-le spregovoriti pri komisiji lepo besedo, pa bi šlo!

— Meni postaja vroče. Sunem Glavana od strani, da ne vidi Jernej. Rečem tiho:

— Ne bodite sitni, oče Glavan; ne spravljajte v zadrego sebe in mene!

— Okrog cel semenj! Harmonike se grizejo navzkriž; petje, vriskanje, baharije. V rogovljenju mase laže ukorjen Glavana neopaženo. Toda brezuspešno, kajti Jernej Petrič ne odneha:

— Zakaj ne bi pomogli z dobro besedo?! Samo Naceta imam, pa če mi še tega vzemo!

— Saj pravim, jaz sem zato, samo še tega pridobi—pokaže name s prstom—pa je zanesljivo prost. Kje ga pa imaš?

— Nace, sem pridi! — zavpije med voze v gručo fantov.

— Meni je tega dovolj in se oddaljim nekaj korakov. Slišim pa še Glavanove besede:

— Veš, saj bo, saj ni hudoben, samo mlad je še, pa ga je sram! Le pokaži meni fanta, da ga bova spoznala, ko vstopi v sobo!

— Fant pride blizu.

— Torej ta je?! — Obrne se proti meni, po-mezične in pravi: — No, če je ta, pa kar jaz obljubim. Veš, tega pa bova, zato že, ker je tvoj!

— Blizu mene pa mi šepne na uho:

— Samo pogledj ga! Noge kakor bi ržene bili vtaknili v telo. Pa še grbo ima, če ni tudi jetičen! O, tega bo lahko oprostili; kar noter pojdiva!

— Vrneva se h komisiji. Pod mero suče fante ljubljane v prvi dresuri. Vrate se, kakor so ustvarjeni: lepi, zdravi, mišičasti dečki, kakor bi zrastle en dan, pa zopet slabši z vsemi mogočimi napakami in nedostatkami. V teh toaletah ni laži ne misterije!

— Ura se pomiče na poldne. Na vrsti je Nace Petrič. Glavan ga opazi takoj. Kajti mero mu zleti dvakrat na glavo z glasnim ropotom in palce mu vojak tudi krepko in energično popravlja v predpisano stoji, tako da se obraz prav grdo skremži.

— Tak daj no, troletj! Stisni stopala skupaj!

— Vse kar je novo, nas mika

— Vsega sem sama kriva!

— Bila sem častihlepna, vedela sem, da so častniku kolonijanske vojske odprta pota navgor. Poleg tega ljubim sonce, rojena sem v Trstu, torej skoraj južnjakinja. Pregovorila sem svojega moža, da je prosi za premešitev v Libijo; premestili so ga takoj, obenem je pa napredoval. Izvrsten jezdec je, celo Arabce je zadel. Nekaj časa sva preživela v Tripolisu. To so bili tudi najlepši dnevi najinega zakonca. Kmalu je bil pa njegov polk premeščen na tuniško mejo, v bližino Ghadamesa na meji Sahare.

— "All I want to do..." je pel mož pri orkestru. "All I want to do, is to be with you..." (Vse kar si želim je to, da sem v vaši družbi.)

— Kontesa se je trudno smehljala.

— "Dali so nama staro arabsko hišo z dvema sobama. V eno teh sob, ki so jo bili določili za naju, so nama postavili dve zločivki

postelji. V drugi sobi je bila podčastnikova radijska oddajna postaja.

— Spočetka se mi je vse to zdelo nebeško. Saj se mi vsi radi pritožujemo nad našo utrudljivo evropsko kulturo. Tu ni bilo ne radija, ne jazz banda, ne promenade in ne neumnih prisiljenih valbil z nesmiselnimi pogovori; tu so bili samo konji, psi in Arabci. Kmalu bi bila pozabila, da se razen športne srajce, jahalnih hlač in škornjev nosijo še druge obleke. Očarljiv je ta beg v prostost... mar ne?"

— Samo odkimal sem.

— Vsega sem sama kriva!

— Bila sem častihlepna, vedela sem, da so častniku kolonijanske vojske odprta pota navgor. Poleg tega ljubim sonce, rojena sem v Trstu, torej skoraj južnjakinja. Pregovorila sem svojega moža, da je prosi za premešitev v Libijo; premestili so ga takoj, obenem je pa napredoval. Izvrsten jezdec je, celo Arabce je zadel. Nekaj časa sva preživela v Tripolisu. To so bili tudi najlepši dnevi najinega zakonca. Kmalu je bil pa njegov polk premeščen na tuniško mejo, v bližino Ghadamesa na meji Sahare.

— "All I want to do..." je pel mož pri orkestru. "All I want to do, is to be with you..." (Vse kar si želim je to, da sem v vaši družbi.)

— Kontesa se je trudno smehljala.

— "Dali so nama staro arabsko hišo z dvema sobama. V eno teh sob, ki so jo bili določili za naju, so nama postavili dve zločivki

postelji. V drugi sobi je bila podčastnikova radijska oddajna postaja.

— Spočetka se mi je vse to zdelo nebeško. Saj se mi vsi radi pritožujemo nad našo utrudljivo evropsko kulturo. Tu ni bilo ne radija, ne jazz banda, ne promenade in ne neumnih prisiljenih valbil z nesmiselnimi pogovori; tu so bili samo konji, psi in Arabci. Kmalu bi bila pozabila, da se razen športne srajce, jahalnih hlač in škornjev nosijo še druge obleke. Očarljiv je ta beg v prostost... mar ne?"

— Samo odkimal sem.

— Vsega sem sama kriva!

— Bila sem častihlepna, vedela sem, da so častniku kolonijanske vojske odprta pota navgor. Poleg tega ljubim sonce, rojena sem v Trstu, torej skoraj južnjakinja. Pregovorila sem svojega moža, da je prosi za premešitev v Libijo; premestili so ga takoj, obenem je pa napredoval. Izvrsten jezdec je, celo Arabce je zadel. Nekaj časa sva preživela v Tripolisu. To so bili tudi najlepši dnevi najinega zakonca. Kmalu je bil pa njegov polk premeščen na tuniško mejo, v bližino Ghadamesa na meji Sahare.

— "All I want to do..." je pel mož pri orkestru. "All I want to do, is to be with you..." (Vse kar si želim je to, da sem v vaši družbi.)

— Kontesa se je trudno smehljala.

— "Dali so nama staro arabsko hišo z dvema sobama. V eno teh sob, ki so jo bili določili za naju, so nama postavili dve zločivki

postelji. V drugi sobi je bila podčastnikova radijska oddajna postaja.

— Spočetka se mi je vse to zdelo nebeško. Saj se mi vsi radi pritožujemo nad našo utrudljivo evropsko kulturo. Tu ni bilo ne radija, ne jazz banda, ne promenade in ne neumnih prisiljenih valbil z nesmiselnimi pogovori; tu so bili samo konji, psi in Arabci. Kmalu bi bila pozabila, da se razen športne srajce, jahalnih hlač in škornjev nosijo še druge obleke. Očarljiv je ta beg v prostost... mar ne?"

— Samo odkimal sem.

— Vsega sem sama kriva!

— Bila sem častihlepna, vedela sem, da so častniku kolonijanske vojske odprta pota navgor. Poleg tega ljubim sonce, rojena sem v Trstu, torej skoraj južnjakinja. Pregovorila sem svojega moža, da je prosi za premešitev v Libijo; premestili so ga takoj, obenem je pa napredoval. Izvrsten jezdec je, celo Arabce je zadel. Nekaj časa sva preživela v Tripolisu. To so bili tudi najlepši dnevi najinega zakonca. Kmalu je bil pa njegov polk premeščen na tuniško mejo, v bližino Ghadamesa na meji Sahare.

Ko stopi pred zdravnika, zamahne le-ta z roko, obrnjen k feldveblom pa diktira: Samena-derbruch links. Krampfadern, engbrüstig, hochrückig, unterernährt; ganz untauglich!

Glavan v zadovoljen smeh:

— No, ali vidiš, kaj ne pravim takoj: tega pa bova, tega! —

— Hiti ven na dvorišče, da prvi javi očetu veselo vest, preden se fant obleče.

Zunaj pa:

— Sva ga že, sva ga že, Jernej! Tako sva ga, da ne bo nikoli vojak. Kako pa sva se mučila oba! Kar znoj je kapal nama z lic!

Jernej je presrečen, Glavan pa kuje vroče železo dalje:

— Ti ne veš, kako je govoril! — Imenuje moje ime. — O, to je človek! Le lepo se mu zahvali!

— Stari Petrič vriska od veselja. Glavan pride meni naproti:

— Glej, da ga kaj ne polomiš; saj veš in vidiš, kakšni so ljudje! Nihče ga ne prepriča, da mu nisva midva sina rešila. Ne podiraj mu sreče! Moško se drži in molči!

— Med opoldanskim odmorom gremo ven. Hočem čez dvorišče domov, Jernej Petrič pa me čaka in plane za vrat in med solzami:

— Stotavženkrat boglonaj, samo vi ste mi sina rešili!

— Brišem sline z lica in se zgubim med ljudi. Navzlic temu mi je ostal hvaležen do smrti. Z zaslugami mnogih je dostikrat tako.

— Stotavženkrat boglonaj, samo vi ste mi sina rešili!

— Brišem sline z lica in se zgubim med ljudi. Navzlic temu mi je ostal hvaležen do smrti. Z zaslugami mnogih je dostikrat tako.

— Stotavženkrat boglonaj, samo vi ste mi sina rešili!

— Brišem sline z lica in se zgubim med ljudi. Navzlic temu mi je ostal hvaležen do smrti. Z zaslugami mnogih je dostikrat tako.

— Stotavženkrat boglonaj, samo vi ste mi sina rešili!

— Brišem sline z lica in se zgubim med ljudi. Navzlic temu mi je ostal hvaležen do smrti. Z zaslugami mnogih je dostikrat tako.

— Stotavženkrat boglonaj, samo vi ste mi sina rešili!

— Brišem sline z lica in se zgubim med ljudi. Navzlic temu mi je ostal hvaležen do smrti. Z zaslugami mnogih je dostikrat tako.

— Stotavženkrat boglonaj, samo vi ste mi sina rešili!

— Brišem sline z lica in se zgubim med ljudi. Navzlic temu mi je ostal hvaležen do smrti. Z zaslugami mnogih je dostikrat tako.

— Stotavženkrat boglonaj, samo vi ste mi sina rešili!

— Brišem sline z lica in se zgubim med ljudi. Navzlic temu mi je ostal hvaležen do smrti. Z zaslugami mnogih je dostikrat tako.

— Stotavženkrat boglonaj, samo vi ste mi sina rešili!

— Brišem sline z lica in se zgubim med ljudi. Navzlic temu mi je ostal hvaležen do smrti. Z zaslugami mnogih je dostikrat tako.

— Stotavženkrat boglonaj, samo vi ste mi sina rešili!

— Brišem sline z lica in se zgubim med ljudi. Navzlic temu mi je ostal hvaležen do smrti. Z zaslugami mnogih je dostikrat tako.

— Stotavženkrat boglonaj, samo vi ste mi sina rešili!

— Brišem sline z lica in se zgubim med ljudi. Navzlic temu mi je ostal hvaležen do smrti. Z zaslugami mnogih je dostikrat tako.

— Stotavženkrat boglonaj, samo vi ste mi sina rešili!

— Brišem sline z lica in se zgubim med ljudi. Navzlic temu mi je ostal hvaležen do smrti. Z zaslugami mnogih je dostikrat tako.

— Stotavženkrat boglonaj, samo vi ste mi sina rešili!

— Brišem sline z lica in se zgubim med ljudi. Navzlic temu mi je ostal hvaležen do smrti. Z zaslugami mnogih je dostikrat tako.

— Stotavženkrat boglonaj, samo vi ste mi sina rešili!

— Brišem sline z lica in se zgubim med ljudi. Navzlic temu mi je ostal hvaležen do smrti. Z zaslugami mnogih je dostikrat tako.

— Stotavženkrat boglonaj, samo vi ste mi sina rešili!

— Brišem sline z lica in se zgubim med ljudi. Navzlic temu mi je ostal hvaležen do smrti. Z zaslugami mnogih je dostikrat tako.

— Stotavženkrat boglonaj, samo vi ste mi sina rešili!

— Brišem sline z lica in se zgubim med ljudi. Navzlic temu mi je ostal hvaležen do smrti. Z zaslugami mnogih je dostikrat tako.

— Stotavženkrat boglonaj, samo vi ste mi sina rešili!

— Brišem sline z lica in se zgubim med ljudi. Navzlic temu mi je ostal hvaležen do smrti. Z zaslugami mnogih je dostikrat tako.

— Stotavženkrat boglonaj, samo vi ste mi sina rešili!

— Brišem sline z lica in se zgubim med ljudi. Navzlic temu mi je ostal hvaležen do smrti. Z zaslugami mnogih je dostikrat tako.

— Stotavženkrat boglonaj, samo vi ste mi sina rešili!

— Brišem sline z lica in se zgubim med ljudi. Navzlic temu mi je ostal hvaležen do smrti. Z zaslugami mnogih je dostikrat tako.

— Stotavženkrat boglonaj, samo vi ste mi sina rešili!

— Brišem sline z lica in se zgubim med ljudi. Navzlic temu mi je ostal hvaležen do smrti. Z zaslugami mnogih je dostikrat tako.

— Stotavženkrat boglonaj, samo vi ste mi sina rešili!

— Brišem sline z lica in se zgubim med ljudi. Navzlic temu mi je ostal hvaležen do smrti. Z zaslugami mnogih je dostikrat tako.

— Stotavženkrat boglonaj, samo vi ste mi sina rešili!

— Brišem sline z lica in se zgubim med ljudi. Navzlic temu mi je ostal hvaležen do smrti. Z zaslugami mnogih je dostikrat tako.

— Stotavženkrat boglonaj, samo vi ste mi sina rešili!

— Brišem sline z lica in se zgubim med ljudi. Navzlic temu mi je ostal hvaležen do smrti. Z zaslugami mnogih je dostikrat tako.

— Stotavženkrat boglonaj, samo vi ste mi sina rešili!

— Brišem sline z lica in se zgubim med ljudi. Navzlic temu mi je ostal hvaležen do smrti. Z zaslugami mnogih je dostikrat tako.

— Stotavženkrat boglonaj, samo vi ste mi sina rešili!

— Brišem sline z lica in se zgubim med ljudi. Navzlic temu mi je ostal hvaležen do smrti. Z zaslugami mnogih je dostikrat tako.

— Stotavženkrat boglonaj, samo vi ste mi sina rešili!

— Brišem sline z lica in se zgubim med ljudi. Navzlic temu mi je ostal hvaležen do smrti. Z zaslugami mnogih je dostikrat tako.

postelji. V drugi sobi je bila podčastnikova radijska oddajna postaja.

Spočetka se mi je vse to zdelo nebeško. Saj se mi vsi radi pritožujemo nad našo utrudljivo evropsko kulturo. Tu ni bilo ne radija, ne jazz banda, ne promenade in ne neumnih prisiljenih valbil z nesmiselnimi pogovori; tu so bili samo konji, psi in Arabci. Kmalu bi bila pozabila, da se razen športne srajce, jahalnih hlač in škornjev nosijo še druge obleke. Očarljiv je ta beg v prostost... mar ne?"

Samo odkimal sem.

Vsega sem sama kriva!

Bila sem častihlepna, vedela sem, da so častniku kolonijanske vojske odprta pota navgor. Poleg tega ljubim sonce, rojena sem v Trstu, torej skoraj južnjakinja. Pregovorila sem svojega moža, da je prosi za premešitev v Libijo; premestili so ga takoj, obenem je pa napredoval. Izvrsten jezdec je, celo Arabce je zadel. Nekaj časa sva preživela v Tripolisu. To so bili tudi najlepši dnevi najinega zakonca. Kmalu je bil pa njegov polk premeščen na tuniško mejo, v bližino Ghadamesa na meji Sahare.

"All I want to do..." je pel mož pri orkestru. "All I want to do, is to be with you..." (Vse kar si želim je to, da sem v vaši družbi.)

Kontesa se je trudno smehljala.

"Dali so nama staro arabsko hišo z dvema sobama. V eno teh sob, ki so jo bili določili za naju, so nama postavili dve zločivki

postelji. V drugi sobi je bila podčastnikova radijska oddajna postaja.

Spočetka se mi je vse to zdelo nebeško. Saj se mi vsi radi pritožujemo nad našo utrudljivo evropsko kulturo. Tu ni bilo ne radija, ne jazz banda, ne promenade in ne neumnih prisiljenih valbil z nesmiselnimi pogovori; tu so bili samo konji, psi in Arabci. Kmalu bi bila pozabila, da se razen športne srajce, jahalnih hlač in škornjev nosijo še druge obleke. Očarljiv je ta beg v prostost... mar ne?"

Samo odkimal sem.

Vsega sem sama kriva!

Bila sem častihlepna, vedela sem, da so častniku kolonijanske vojske odprta pota navgor. Poleg tega ljubim sonce, rojena sem v Trstu, torej skoraj južnjakinja. Pregovorila sem svojega moža, da je prosi za premešitev v Libijo; premestili so ga takoj, obenem je pa napredoval. Izvrsten jezdec je, celo Arabce je zadel. Nekaj časa sva preživela v Tripolisu. To so bili tudi najlepši dnevi najinega zakonca. Kmalu je bil pa njegov polk premeščen na tuniško mejo, v bližino Ghadamesa na meji Sahare.

"All I want to do..." je pel mož pri orkestru. "All I want to do, is to be with you..." (Vse kar si želim je to, da sem v vaši družbi.)

Kontesa se je trudno smehljala.

"Dali so nama staro arabsko hišo z dvema sobama. V eno teh sob, ki so jo bili določili za naju, so nama postavili dve zločivki

postelji. V drugi sobi je bila podčastnikova radijska oddajna postaja.

Spočetka se mi je vse to zdelo nebeško. Saj se mi vsi radi pritožujemo nad našo utrudljivo evropsko kulturo. Tu ni bilo ne radija, ne jazz banda, ne promenade in ne neumnih prisiljenih valbil z nesmiselnimi pogovori; tu so bili samo konji, psi in Arabci. Kmalu bi bila pozabila, da se razen športne srajce, jahalnih hlač in škornjev nosijo še druge obleke. Očarljiv je ta beg v prostost... mar ne?"

Samo odkimal sem.

Vsega sem sama kriva!

Bila sem častihlepna, vedela sem, da so častniku kolonijanske vojske odprta pota navgor. Poleg tega ljubim sonce, rojena sem v Trstu, torej skoraj južnjakinja. Pregovorila sem svojega moža, da je prosi za premešitev v Libijo; premestili so ga takoj, obenem je pa napredoval. Izvrsten jezdec je, celo Arabce je zadel. Nekaj časa sva preživela v Tripolisu. To so bili tudi najlepši dnevi najinega zakonca. Kmalu je bil pa njegov polk premeščen na tuniško mejo, v bližino Ghadamesa na meji Sahare.

"All I want to do..." je pel mož pri orkestru. "All I want to do, is to be with you..." (Vse kar si želim je to, da sem v vaši družbi.)

Kontesa se je trudno smehljala.

"Dali so nama staro arabsko hišo z dvema sobama. V eno teh sob, ki so jo bili določili za naju, so nama postavili dve zločivki

postelji. V drugi sobi je bila podčastnikova radijska oddajna postaja.

Spočetka se mi je vse to zdelo nebeško. Saj se mi vsi radi pritožujemo nad našo utrudljivo evropsko kulturo. Tu ni bilo ne radija, ne jazz banda, ne promenade in ne neumnih prisiljenih valbil z nesmiselnimi pogovori; tu so bili samo konji, psi in Arabci. Kmalu bi bila pozabila, da se razen športne srajce, jahalnih hlač in škornjev nosijo še druge obleke. Očarljiv je ta beg v prostost... mar ne?"

Samo odkimal sem.

Vsega sem sama kriva!

Bila sem častihlepna, vedela sem, da so častniku kolonijanske vojske odprta pota navgor. Poleg tega ljubim sonce, rojena sem v Trstu, torej skoraj južnjakinja. Pregovorila sem svojega moža, da je prosi za premešitev v Libijo; premestili so ga takoj, obenem je pa napredoval. Izvrsten jezdec je, celo Arabce je zadel. Nekaj časa sva preživela v Tripolisu. To so bili tudi najlepši dnevi najinega zakonca. Kmalu je bil pa njegov polk premeščen na tuniško mejo, v bližino Ghadamesa na meji Sahare.

"All I want to do..." je pel mož pri orkestru. "All I want to do, is to be with you..." (Vse kar si želim je to, da sem v vaši družbi.)

Kontesa se je trudno smehljala.

"Dali so nama staro arabsko hišo z dvema sobama. V eno teh sob, ki so jo bili določili za naju, so nama postavili dve zločivki

postelji. V drugi sobi je bila podčastnikova radijska oddajna postaja.

Spočetka se mi je vse to zdelo nebeško. Saj se mi vsi radi pritožujemo nad našo utrudljivo evropsko kulturo. Tu ni bilo ne radija, ne jazz banda, ne promenade in ne neumnih prisiljenih valbil z nesmiselnimi pogovori; tu so bili samo konji, psi in Arabci. Kmalu bi bila pozabila, da se razen športne srajce, jahalnih hlač in škornjev nosijo še druge obleke. Očarljiv je ta beg v prostost... mar ne?"

Samo odkimal sem.

Vsega sem sama kriva!

Bila sem častihlepna, vedela sem, da so častniku kolonijanske vojske odprta pota navgor. Poleg tega ljubim sonce, rojena sem v Trstu, torej skoraj južnjakinja. Pregovorila sem svojega moža, da je prosi za premešitev v Libijo; premestili so ga takoj, obenem je pa napredoval. Izvrsten jezdec je, celo Arabce je zadel. Nekaj časa sva preživela v Tripolisu. To so bili tudi najlepši dnevi najinega zakonca. Kmalu je bil pa njegov polk premeščen na tuniško mejo, v bližino Ghadamesa na meji Sahare.

"All I want to do..." je pel mož pri orkestru. "All I want to do, is to be with you..." (Vse kar si želim je to, da sem v vaši družbi.)

Kontesa se je trudno smehljala.

"Dali so nama staro arabsko hišo z dvema sobama. V eno teh sob, ki so jo bili določili za naju, so nama postavili dve zločivki

</